

Nevädza

Číslo : 3

Ročník: X.

Školský rok : 2011/2012

Redakčná rada: PaedDr. Katarína Marčeková

Boris Nemec

Martinka Rigóová

Dominika Henešová

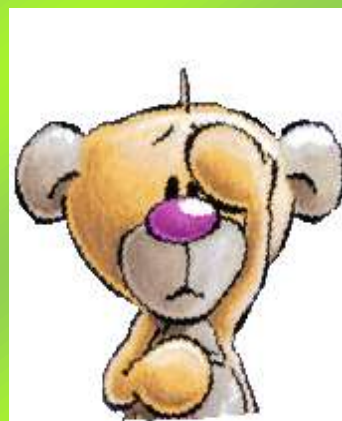
Lajko Novák

Príspevky autorov neprešli jazykovou úpravou!

Okienko zážitkov / ví

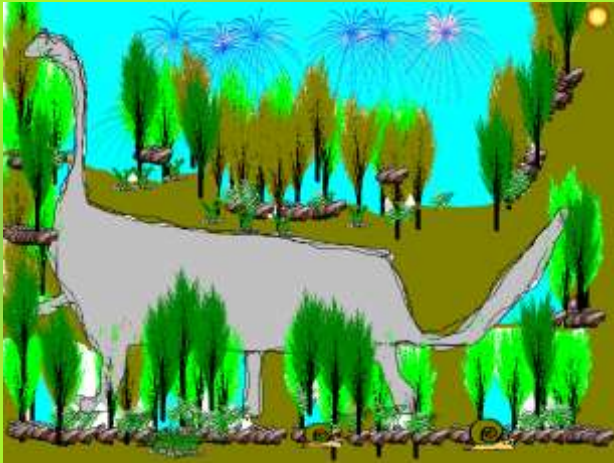

Súťažit' nás baví!

Počas celého školského roka sa všetci od tých najmladších až po najstarších veľmi radi zapájame do rôznych výtvarných súťaží. Máme veľa hodín pracovného vyučovania, výtvarnej výchovy a tento rok nám dokonca pribudol aj ďalší zaujímavý predmet - kreatívny svet. Práce vytvárame pomocou najrôznejších techník a k tým obľúbeným patrí aj počítačová grafika. V programoch Tux paint a Drawing for Children sme tento rok kreslili už vianočné pohľadnice, ktoré sme dokonca aj farebne vytlačili a poposielali našim známym. Mimochodom tými sme sa vám pochválili na úvodnej stránke predchádzajúceho čísla nášho časopisu. Pokúšali sme sa aj o tvorbu prác k téme „Voda“, kde sme sa snažili zachytiť jej jednotlivé podoby a dôležitosť pre náš život. poslednou súťažou, do ktorej sme sa zapojili bola „Fullova ruža“, kde sme sa popasovali s náročnou, ale zaujímavou témou „História“. V obrázkoch sme sa preniesli do čias dávno minulých, na chvíľku sme sa stali dinosaurami, praľud'mi, faraónmi, rytiermi, či tanečnicami na kráľovskom zámku. V nasledujúcej malej galérii vám prinášame aspoň zlomok z našich prác, nakoľko obmedzený priestor v tomto časopise nám neumožňuje zverejniť všetky naše výtvary.

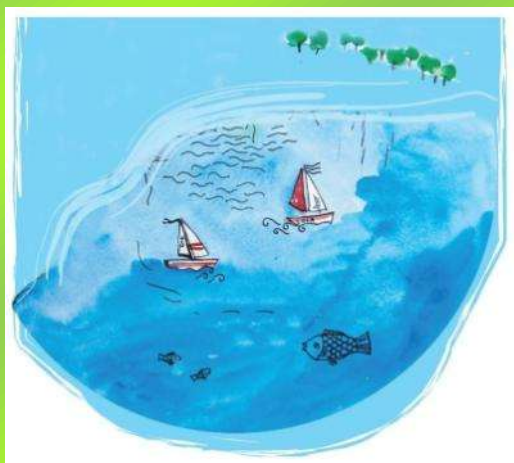
„Voda“

bibiana

S „našou“ pani učiteľkou sme sa jedného dňa minulý mesiac vybrali na výstavu do „Bibiany“. Témou bola voda. Videli sme tam fontánu, mlyny, pozerali televízor a zapojili sme sa aj do tvorivých dielní.

V týchto dielňach sme dokonca vyhrali aj pohľadnice. Veľmi sa nám tam všetkým páčilo a dúfame, že nás pani učiteľka ešte niekedy do „Bibiany“ zoberie!

Martinka Rigóová

Valentín

14. februára, keď majú všetci zaľúbení sviatok je totiž Valentín. Darčekmi dosť často bývajú rôzne bonboniéry, čokolády, kytice alebo vlastnoručne vyrobené srdiečka. Ja si myslím, že láska je sladšia ako najsladšia čokoláda. A pokiaľ sa rozhodnete dať vášmu/vašej milovanej/ milovanému čokoládu, tak poriadne sladkú:-) U nás v škole sme tento sviatok oslávili tiež poriadne sladko. Škoda, že len s mladšími žiakmi, lebo tí starší nemali záujem...:-(((Aj napriek tomu, že v triede, kde sme sa stretli, bola krásna výzdoba, nachystané pomôcky na najrôznejšie súťaže, skončilo to hrozne a všetci sa museli vrátiť späť do tried. Ostali sme tam len my siedmačky s mladšími spolužiakmi. Potom sme si už mohli vychutnať súťaže s balónmi, jednohubkami a špagetami. Nakoniec sme si rozdali už spomínané „Valentínky“.

Kika Hujčíková

Okienko do duše

Slová z dovozu

Hit bestseller

Hit a bestseller sú dvojčence. Po tejto vete by mohol niekto namietat', že si pletiem rybu s vtákom, lebo hit sa týka hudby a bestseller kníh. Týkať sa týka, no ... veď uvidíš.

Obe slová sa k nám dostali z angličtiny tak pred mnohými rokmi. Hit v Slovníku slovenského jazyka ešte vôbec nie je, bestseller áno. Dvojičky sa síce rodia v jeden deň, ale tieto sú výnimkou, ktorá potvrdzuje pravidlo.

A čo je vlastne čo?

Hit je nerozlučne spätý s populárnou hudbou či pop-muzikou, kam patria všetky tanečné piesne všetky songy a čo ja viem ešte aké piesne. /song je totiž po anglicky pieseň/

Hit je jedna z nich, taká čo sa páči, čo je obľúbená, čo sa spieva, prehráva, čo ide na dračku, slovom čo letí. Ale mýli sa ten, kto si myslí, že je to vždy tá najlepšia pieseň. Skôr je to iba občas tá najlepšia. Prenesene slovo hit sa používa na označenie módnych vecí, raz sú hitom džínsy inokedy mobil.

Bestseller je kniha. Veľmi známa, taká čo sa páči, čo je obľúbená, čo sa číta, o ktorej sa veľa rozpráva, čo ide na dračku, slovom čo letí, ale čo vôbec nemusí byť ktovieaká hodnotná kniha.

Tak čo, sú tie obe slová blížence? Sú. K hitu však treba ešte pridať hitparádu, čiže prehliadku hitov, pri ktorom poslucháči hlasujú, ktorý spomedzi hitov je ten najhitovatejší.

Hit je od slova udrieť, trafiť – udrieť na city poslucháčov, trafiť na chuť a vkus.

Bestseller je zložené slovo. Best znamená to najlepšie, o druhej časti seller sa hovorí, že sa vyskytuje iba v zložených slovách.

Martin, naša perla

Prvá písomná zmienka o meste je z roku 1284. V 19. storočí sa Martin stal centrom slovenskej kultúry a neskôr bol vyhlásený za národné kultúrne centrum Slovákov. Medzi najznámejšie kultúrne pamiatky mesta patrí **Národný cintorín**. Je miestom odpočinku mnohých významných osobností slovenského života. Sú tu pochovaní básnici Martin Kukučín, Ján Smrek aj spisovatelia ako Jozef Cíger-Hronský alebo Ján Kalinčiak. Už 190 rokov sa stará o literárne diela slovenského národa **Slovenská národná knižnica**, ktorá tiež sídli v tomto meste.

V histórii späť
s Turčianskou stolicou
je večným symbolom,
národnou stálicou.

Národný cintorín,
Matice budova
na dielo vlastencov
spomienky uchová.

Národné noviny,
Slovenské pohľady
pestovali v ľud'och
kultúrne rozhl'ady.

Tým slávnym Martinom
kráčali dejiny
Slováka, Slovenky
z mesta či dediny.

28. marec - Deň učiteľov...

... že kto chce pekný tón od svojich husiel,

musí sa najprv dlho učiť hrať,

že život sám sú husle rozohrané

a jeho tóny nie vždy obstoja

a pravé krásno nikdy nie je dané

bez ťažkej práce, bez boja.

Najviac, ak mi úryvok z tejto básne niečo evokuje, je to práca učiteľa, jeho nekonečná trpezlivosť, láska k deťom, pasovanie sa s ich problémami, otváranie dverí do života, radosť z ich dosiahnutých životných úspechov...

Ak si v týchto dňoch pripomíname Deň učiteľov, musíme si pripomenúť nezastupiteľné miesto učiteľa v spoločnosti, jeho obetavosť nielen v čase vyučovacích hodín, ale i vo voľnom čase – po poobediach, na súťažiach...

Dalo by sa ešte vypočítavať, čo všetko znamená slovo UČITEĽ. A nebolo by toho málo. Za to všetko, vymenované i nevymenované, Vám všetkým – učiteľia,

vychovávateľa, patrí nekonečná vďaka!!!

Moja jar

Do skutočného začiatku jari chýba ešte čosi vyše týždňa, ale ja už nejaký čas cítim, že jar je blízko.

Poznám to podľa toho, že ráno ma nebudí zvuk budíka, ale štebot vtákov, ktoré sa začínajú prebúdzat' ešte pred svitaním.

A to mám rada. A teším sa , že takto to bude bývať deň čo deň, až do jesene, keď vtáčky ráno s blížiacou sa zimou opäť stíchnu. Ale to je našťastie ešte ďaleko.

Teším sa, že je už tu.

..Kto ? No predsa **VESNA**.

Kedysi sa slovo **vesna** používalo na označenie jari. Vesna je v slovenskej mytológii bohyňou jari, života a mladosti. Zaháňa Morenu (zimu) a prináša teplo, radosť a zeleň na polia i do lesov. Bola mladá a krásna. Jej stromom bola breza, ktorá na jar kvitla ako prvá, z vtákov sa k nej viaže kukučka. V zimných mesiacoch sídlila na vrcholoch hôr, odkiaľ sa spúšťala až vo februári.

Jarné piesne

Zahrkotal jarček *kdesi*:

mladá Vesna lúky *kriesi*,

leje svetlá celé *prúdy*,

teplým dychom stromy *budí*.

Počuli to vtáci v *kroví*,

hneď natiahli sláčik *nový*,

vzali svoje sladké *piesne*,

šli vyhrávať pani *Vesne*.

Z hory, z poľa, veľkí, *malí*,

na konáre *posadali*,

a **pinkava** štebotavá,

krídelkami takt im *dáva*.

Prím husieľ má *odjakživa*

sláviková pieseň *snivá*.

Škovran, **stehlík**- raz a dva, *tri..*

kontrujú mu jak sa *patrí*.

Sova Uhu čas *od času*

zadrnčí na starú *basu*,

vrany, **kavky**, **holuby**

hurtujú zas *na trúby*.

Vesna vyšla, pod strom *stala*,

kvietím celý *zasypala*,

zvolala na mladú *chásku*:

„Vďaka milí, za tu *lásku* ! “

Vtáci ďalej hrali *milo*

až sa slnko *pristavilo*,

a kôli tým piesňam *len*

predĺžilo krátke *deň*.

Tipy na ulohy:

- Nájdi slová , čo sa rýmujú.
- Vyhľadaj v básni mená vtákov.

Pripravila : Ivana Irová

Kalendár

Tretí marec jediný

ženie zimu z dediny:

Ber sa, teta, z okolia,

oráč ide do poľa!

Apríl poľom preletí,

seje žitko pre deti.

Ako štvrtý v poradí

aj pri hre im poradí.

Lajko

Eko okienko

Snežienka jarná.

Malé, biele snežienky
privolali jar:

„Pod', slniečko, na obzor,
pohlad' našu tvár.“

Pohladilo slniečko prvé jarné kvietky,
zazvonili hlavičkami,
vonku sú už všetky.

Snežienka jarná je krásny, biely kvietok, ktorý sa medzi prvými objaví na jar, hneď ako zlezie sneh, prípadne pomedzi ostrovčekmi roztopeného snehu.

Vyskytuje sa najčastejšie pozdĺž väčších riek, v lužných lesoch ale aj vo vyšších polohách. Má rada vlhké pôdy, rumoviská a parky. Dnes ju nájdeme aj v

záhradkách umelo pestovanú.

Kvietok vyrastá z cibul'ky. Nájdeme ho približne od februára do apríla. Väčšinou rastie vo veľkých trsoch. Má úzke čiarkovité listy, ktoré sa po odkvitnutí ešte predĺžia aby do cibul'ky uložili čo najviac živín. Na stvole vyrastie vždy len jeden kvet. Je

zložený z dlhých bielych okvetných lístkov a kratšej "sukničky", ktorá má po okraji zelený lem. Snežienka jarná patrí medzi chránené byliny.

IX. trieda

Hádanky

Biely kvietok zvončekový
dvierka k jari pootvorí.
Na bylôčke snežná vločka
vo vázičke mamu počká.

/akneižens/

Žlté hniezda plné kvetov
ofukuje jarný vietor.
Do každého kalíška
nakukuje včelička.

/ykneisovrp/

Na halúzke z výšky
pozerajú myšky.
Slniečko im pošušky
hladká sivé kožúšky.

/aktainhab/

VII.trieda

Kone

Kone patria medzi **nepárnokopytníky**. **Kone** boli už od nepamäti zdomáčňované a preto patria k jedným z najstarších **domácich zvierat**. **Kone** majú zo svojich zmyslov najlepšie vyvinutý **čuch**. Tieto zvieratá majú perfektnú **pamäť**. Čo sa týka výcviku, **kone** sa dajú ľahšie vycvičiť ako iné domáce zvieratá ako napríklad pes alebo slon. Dnes sa už **kone** vo voľnej prírode vyskytujú iba zriedka. **Kone Przewalské** sú jediným divo žijúcim **druhom**.

Maťka

Život psa

Na základe početných archeologických nálezov z rôznych kútov sveta je pes považovaný za prvé zviera, ktoré človek cielene choval. Z kostrových nálezov niekoľkých druhov psov sa odvodzovali a dodnes odvodzujú dnešné plemená. Za najstaršie praplemeno bol označený takzvaný pes močiarny či rašelinný, od ktorého sa dodnes odvodzujú početné plemená špicov, pinčov a teriérov. Najmladším psom má byť *pes*, z ktorého sa zvyknú odvodzovať dnešné duriče a pudle.

Pes v dejinách

Pes patrí nielen k najstarším, ale aj k najvšestrannejším domácim zvieratám. Zo všetkých domácich zvierat existuje u neho najviac plemien. Odhaduje sa, že človek vyšľachtil dodnes viac ako 400 rôznych plemien. Človek využíva psa pri rôznych úlohách: pes chráni stádo, prenasleduje a durí zver, prináša korisť, ťahá ťažké bremená, hľadá a zachraňuje ľudí, či stráži ich majetok. Lovec v ázijskej stepi potrebuje psa rýchleho a loviaceho zrakom, zatiaľ čo lovec v hustých lesoch strednej Európy využije skôr psa vytrvalého, s vynikajúcim čuchom a schopným vydrúť zver.

Stavba tela psa

Telo psa sa skladá z niekoľkých sústav orgánov, z ktorých každá vykonáva určité funkcie. Osou kostry psa je chrbtica, na ktorej stranách sa nachádzajú rebrá a končatiny a ku ktorej je pripojená lebka. K lebke je pripojená sánka, ktorá v závislosti

od určitého psieho plemena umožňuje silný záhryz. Na sánke a v čeľusti sú uložené zuby. Na kostre sú upevnené jednotlivé svaly psa. Tie umožňujú jeho pohyb, dýchanie. Svalovú sústavu pokrýva koža. Ochrannú funkciu preberá srst'. Najpozoruhodnejším psím zmyslom je zrejme čuch. Vďaka nemu sa pes orientuje v priestore, loví zver a zisťuje o okolí svete dôležité informácie. Strata čuchu znamená pre psa asi toľko, čo strata zraku pre človeka. Pes, ktorý nemá možnosť vnímať čuchové podnety v dostatočnej miere, žije chudobným duševným životom. Najdôležitejším čuchovým orgánom psa je mozog. V ňom pes identifikuje pachy prijaté nosom. Ďalším dobre vyvinutým zmyslom u psov je sluch. Psí sluch je citlivejší ako sluch človeka.

Boris Nemec

Okienko zábavy

Milí priatelia, dnes si pre Vás všetkých moji šiestaci pripravili zopár zaujímavostí, ktoré sme spolu našli na internete. Tak Vám prajeme veselé čítanie. ☺

Zaujímavosti...Viete že...?

Najkratšia vojna sa odohrala v roku 1896. Zanzibar sa vzdal Británii po 38 minútach.

Slovenčina je úradným jazykom aj vo Vojvodine (územie na severe Srbska).

Najdlhší film, Liečba Nespavosti (1987), trvá 87 hodín.

Samček koníka morského privádza na svet mláďatá, nie samička.

Počas druhej svetovej vojny trénovali Američania netopiere na zhadzovanie bômb.

Najznámejšie slovo na planéte je OK, druhé je Coca-cola.

Eskimáci používajú chladničku na to aby im nezamrzli potraviny.

Na výrobu 500 mililitrov medu musia včely obletieť cca 5 miliónov kvetín.

Oko pštrosa je väčšie ako jeho mozog.

Na Mount Evereste nie je možné uvariť vajíčko na tvrdo.

U nás sa pred II. svetovou vojnou jazdilo vľavo.

Žiaci základných škôl v Nórsku nedostávajú známky.

Názov populárnej čokolády Milka je vlastne skratka ? Tvorcovia názvu vtipne spojili dve nemecké slová - Milch (mlieko) a Kakao (kakao) - tak vzniklo slovo Milka.

Keď sa pokúsite mať pri kýchnutí otvorené oči, môže vám ich vytlačiť z hlavy.

Golfová loptička má 360 bodiek

V roku 1995 sa potopila japonská loď, z dôvodu že na ňu z výšky 30 000 stôp padla žijúca krava, ktorá omylom vypadla z ruského nákladného lietadla.

Jediné jedlo ktoré šváby nezjedia je uhorka.

Najdlhší záchvat štikútkania trval podľa Guinnessovej knihy rekordov 68 rokov.

Na svete je 23 % škôd na kopírkach spôsobených tým, že ľudia na nich sedia a snažia sa okopírovať vlastné zadky.

Zapalovač bol vynájdený predtým ako boli vynájdené zápalky.

Ak by bola Barbie skutočná žena, jej miery by boli 39-23-33 a bola by vysoká 215 cm.

Ženy žmurkajú 2x viac ako muži.

V Číne spotrebujú ročne 45 miliárd drevených paličiek na jedenie. Musia kvôli tomu vyrúbať 25 miliónov stromov.

Grécka hymna má 158 sloh, slovenská iba 4.

Vo Švajčiarsku je trestné, keď hlasno zavriete dvere od auta.

Leňochod chodí rýchlosťou 3cm za minútu. Ak sa ponáhľa.

Delfíny spia s jedným okom otvoreným.

Americkí rodičia strávia komunikáciou so svojimi deťmi denne v priemere 3 minúty.

Pred rokom 1800 sa topánky nevyrábali špeciálne na ľavú a pravú nohu, boli rovnaké.

Na Aljaške je dovolené zastreliť medveďa. Je tam však kriminálnym zločinom, keď zobudíte medveďa fotografovaním.

Najkratšia rieka na svete, Roe River, má len 60 metrov.

Žirafy si dokážu čistiť uši vlastným jazykom.

Eskimáci majú stovky slov pre ľad, ale ani jedno pre ahoj.

Bežný človek je bez problémov schopný chytiť krokodílovi tlamu a nedovoliť mu ju otvoriť. Naopak, je prakticky nemožné mu ju držať otvorenú. Krokodíl je schopný rozkúsnúť hrubý kmeň stromu.

Armáda Monaka má menej členov ako národný orchester.

Američania podajú denne viac ako 70.000 žalôb.

American Airlines usporili 40 000 dolárov v 1987 po tom, čo odobrali jednu olivu z každého šalátu, ktorý bol podávaný v prvej triede.

Vedeli ste, že nie je dokázané či bol Neil Armstrong na Mesiaci? Na záberoch vlajka viala, čo nie je možné, lebo na Mesiaci nie je vietor.

Najdlhšie žonglovanie s loptou trvalo 19 hodín a 30 minút.

Najdlhší železničný tunel je dlhý 58 kilometrov.

Najstarší žiak základnej školy mal 84 rokov.

Na zlízanie zmrzliny je potrebné v priemere 142,18 liznutí!

Dúfame, že ste sa zabavili. S pozdravom Vaši
šiestaci s p. uč. Adámkovou ☺

Poznáte zajka?

Už sa tešíte na šibačku? Ešte si na ňu chvíľu počkáme, ale zatiaľ by sme sa s pani učiteľkami mohli naučiť veľmi peknú detskú pesničku. Pripravili sme vám aj veľkonočné vymaľovánky, z ktorých si urobíme výstavku a žiaci vyhodnotia tie najkrajšie.

Poznáte zajka, čo vždy krčí nos?

Farbieva vajká deťom pre radosť.

A u nich doma všetci spolu

chodia na zajačiu školu

a zajačí šlabikár učia sa tam každú jar.

Zajkovie mamka mieša farbičky,

zajkovie ocko plní mištičky

a malá sestra varí slíže,

malý braček štetce líže,

veľká sestra, ktorá prišla,

všetkým farby vymýšľa.

Tak farbí vajcia celá rodina,

keď kvitnú kvety a jar začína.

A všetky štetce, všetky labky,

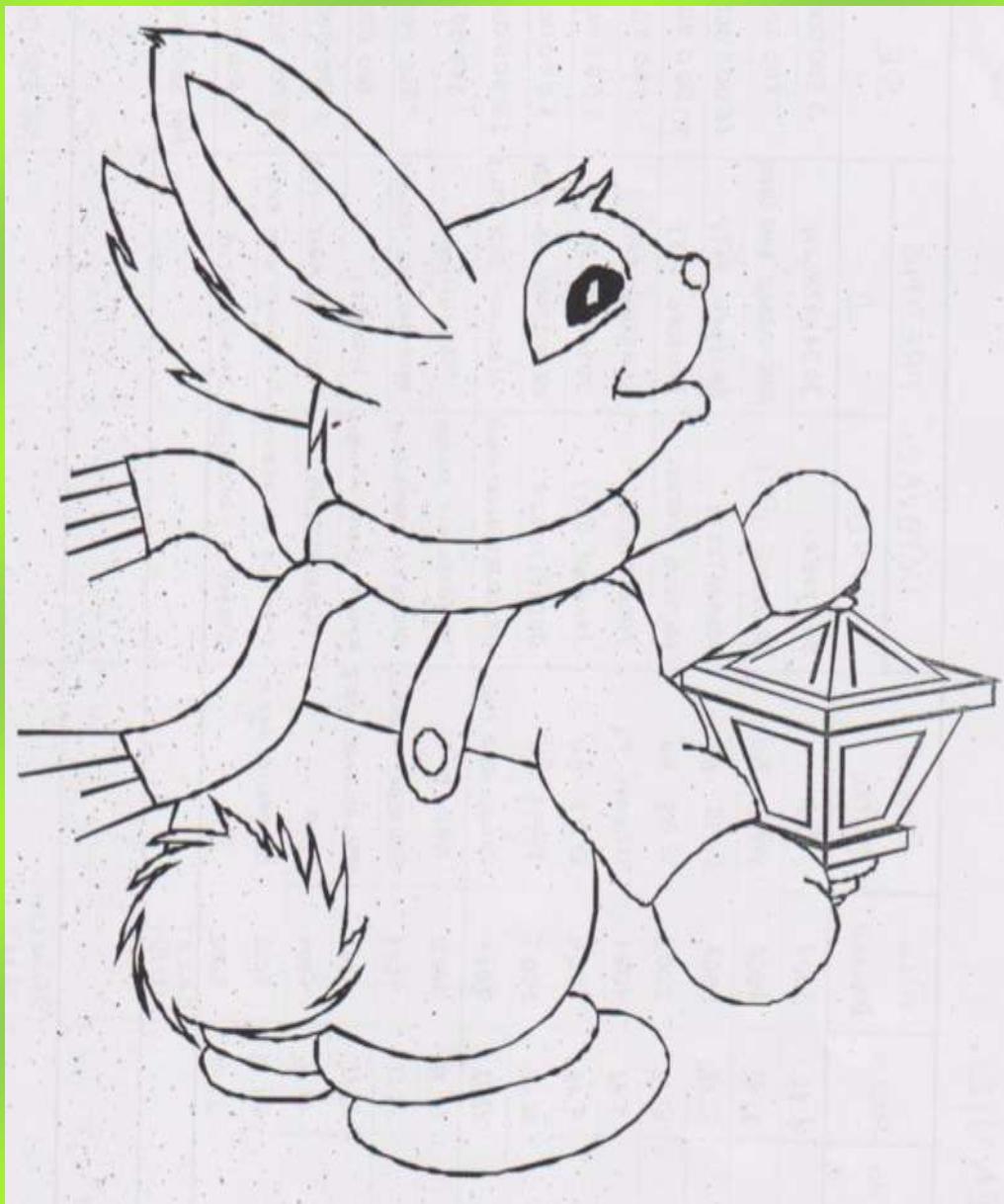
maľujú, veď deň je krátky,

aby bolo vajec dosť,

všetkým deťom pre radosť.

Vaši PREDŠKOLÁCI z I.A triedy

Okienko nápadov

Rodinný kalendár

Potrebuje: Veľký tvrdý papier (rozmer cca 120×50 centimetrov), nožnice, lepidlo, farebné mašličky, stužky, baliaci papier, letáky (s rôznymi akciami čo chceme tento rok stihnúť), fotky..

Postup: Papier si rozdelíme pomocou pravítka a ceruzky na 12 rovnakých častí. Deliace čiary môžeme prelepiť farebnými stužkami. Potom si do každej časti napíšeme číslce od 1–30 alebo 31 (podľa toho ktorý je mesiac) – môžeme alebo nemusíme, kalendár môže byť iba s nadpismi mesiacov bez čísiel. Do každej časti môžeme nakresliť obrázok, ktorý charakterizuje dané obdobie (Február – snehuliak – lebo je zima, Apríl – veľkonočné vajíčka, Jún – škola – lebo sa končí, na letné mesiace si môžeme nalepiť obrázok z miesta kam sa chystáme, letáček tábora.., k mesiacom keď má niekto z rodiny narodeniny si môžeme nalepiť jeho fotku). Pri kalendári treba naplno využiť fantáziu a urobiť si kalendár čo najkrajší, najplnší a najzaujímavejší.

Veci počas roka môžeme doplňovať a tešiť sa tak na prichádzajúce dni a mesiace.

Veľká noc

Veľká noc alebo **Veľkonočné sviatky** alebo **Pascha** je najvýznamnejší kresťanský sviatok, ktorý pripadá na marec alebo apríl. Tento rok až na apríl. Veľká noc je pre kresťanov oslavou zmŕtvychvstania (resp. vzkriesenia) Ježiša Krista po jeho smrti na kríži. Udalosti Veľkej noci úzko súvisia s významným židovským sviatkom Pesach, ktorý sa slávi zhruba v rovnakej dobe. V prostredí Gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi sa pre tento sviatok používa takmer výlučne názov Pascha. Pri príležitosti blížiacich sa sviatkov vám prinášame zopár veľkonočných dekorácií, ktoré si môžete vyskúšať vyrobiť.

Kartónové kuriatka

Materiál a potrebné náradie:

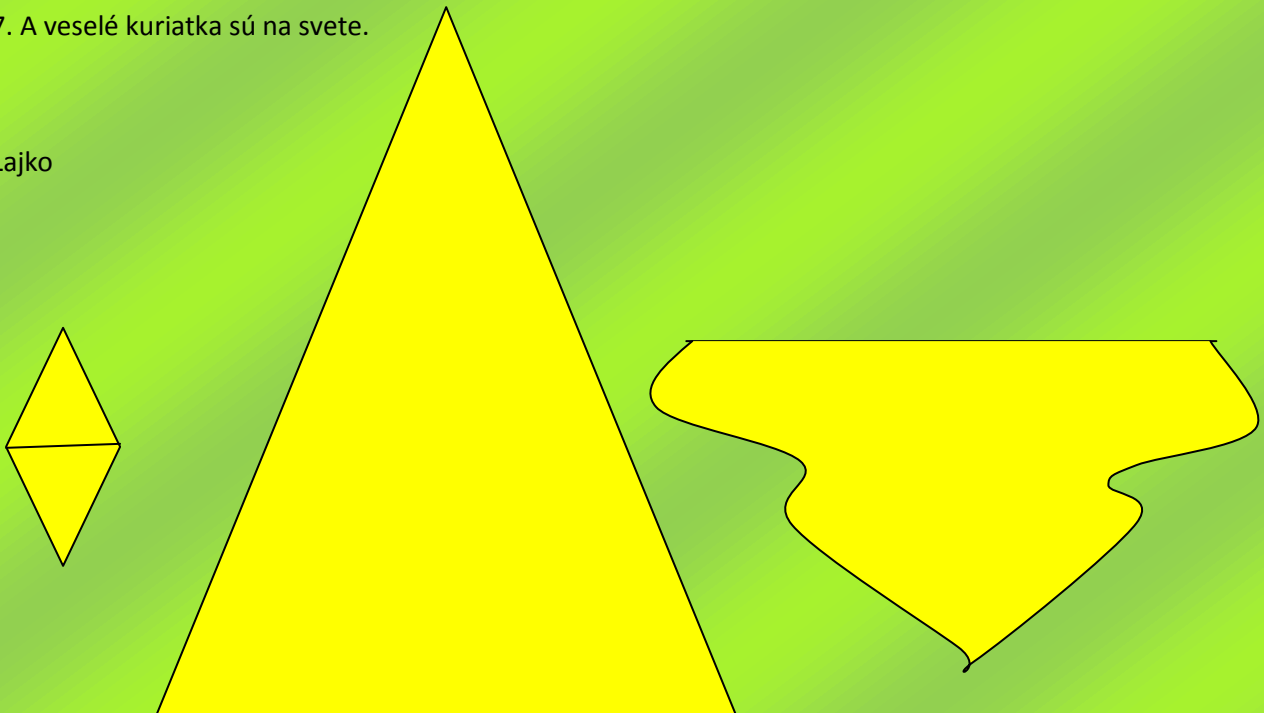
- Farebné kartóny
- Farebné nite
- Akrylové/sklenené korálky
- Farebné pierka
- Nožnice
- Pohyblivé očka
- Lepidlo

Ako na to:

1. Vytlačte šablónu na kancelársky papier a vystrihnite jednotlivé diely.
2. Prekreslite tvary na kartón a vyrežte toľko kusov koľko kuriatok chcete vyhotoviť.
3. Zlepte jednotlivé diely k sebe
4. Prilepte zobák a oči, a nakreslite bodky na telá kuriatok.
5. Na farebné nite navliekajte korálky a prilepte zo zadnej časti na kuriatka.
6. Vo vrchnej časti urobte dieru na akrylový vlasec na zavesenie a potom prilepte farebné pierko.
7. A veselé kuriatka sú na svete.

Lajko

Okienko k maškrtám

Detský koláčik

Vždy sa podarí a skvelo chutí :)

Suroviny

- 6 ks vajcia
- 8 PL cukor kryštál
- 4 PL kakao
- 2 PL olej
- 4 PL voda
- 10 PL múka polohrubá
- 1 KL prášok do pečiva
- **PLNKA:**
- 500 g tvaroh mäkký
- 4 PL maslo
- 300 g jogurt (smotana kyslá)
- 1 ks cukor vanilkový
- podľa chuti cukor práškový

Postup receptu

Žĺtky s cukrom vyšľaháme, pridáme olej, vodu, kakao a múku s práškom do pečiva. Zamiešame a pridáme tuhý sneh z bielkov. 1/2 cesta rozotrieme na plech vyložený papierom na pečenie a vložíme do vyhriatej rúry. Pečieme asi 7 min. pri 175°C. Rovnako upečieme aj druhú časť cesta. Z upečených piškót opatrne stiahneme papier.

Plnka

Tvaroh vymiešame so smotanou, maslom, pridáme vanilku a podľa chuti cukor. Plnku natrieme na jeden plát, priložíme druhý, trochu popritláčame a necháme stuhnúť asi 2 hod. Pokrájame na obdĺžniky a podávame.

